

REKENKAMERCOMMISSIE HULST

JAARVERSLAG 2007

Vastgesteld op 18 maart 2008 en kennis van genomen door de gemeenteraad op 29 mei 2008.

REKENKAMERCOMMISSIE GEMEENTE HULST

JAARVERSLAG 2007

INHOUD

1. Inleiding
2. Missie, Reglement van Orde, Werkwijze
3. Wijziging samenstelling Rekenkamercommissie
4. Onderzoeksactiviteiten
 - a. Eerste onderzoek 'De Kern Centraal'
 - b. Tweede onderzoek 'Subsidiebeleid'
 - c. Overige
5. Nazorg
 - a. Onderzoek 'De Kern Centraal'
 - b. Overige
6. Opleidingen, congressen, netwerken en overige
7. Financiën
8. Planning 2008

1 INLEIDING

De Rekenkamercommissie (hierna RKCH) maakt deel uit van een geheel van geledingen dat zich inzet voor een zo optimaal mogelijk functionerende gemeentelijke overheid. De rol van een rekenkamercommissie concentreert zich daarbij op het (doen) uitvoeren van controleonderzoek naar de effecten van het gemeentebeleid. Ook de doelmatigheid (efficiency), de doeltreffendheid (effectiviteit) en de rechtmatigheid van het gemeentelijke beleid, beheer, organisatie en de door de gemeente gesubsidieerde instellingen, worden uitgebreid onderzocht.

Jaarlijks legt de Rekenkamercommissie verantwoording af aan de gemeenteraad over de eigen activiteiten. Dit doet ze in de vorm van een *jaarverslag*. In dit jaarverslag over 2007 passeren de volgende items de revue: de missie en de werkwijze, het Reglement van Orde, de wijziging in de samenstelling van de Hulster rekenkamercommissie, een overzicht van de onderzoeksactiviteiten in 2007, de nazorg over voorgaande onderzoeken, de financiën en de planning voor 2008.

2 MISSIE, RVO EN WERKWIJZE

Om haar rol en functie duidelijk in beeld te brengen heeft de RKCH in 2006 voor zichzelf, de gemeenteraad, andere gemeentelijke geledingen en de buitenwereld een missie geformuleerd:

Via onafhankelijk en systematisch onderzoek, daaruit voortvloeiende aanbevelingen en leermomenten, de gemeente inhoudelijk adviseren en stimuleren om het maatschappelijke rendement te verhogen ten behoeve van de inwoners van de gemeente Hulst.

In 2006 is tevens het Reglement van Orde vastgesteld en heeft de RKCH haar eigen werkwijze vastgelegd. Zowel de missie, alsook het Reglement van Orde en de werkwijze (inclusief de onderzoeksprocedure) zijn in 2007 niet gewijzigd. Zonder iets aan de formele gang van zaken te veranderen, hebben de ervaringen van het eerste jaar rekenkamercommissie in Hulst wel tot verdere verfijningen geleid in de eigen processen en werkwijze. De rekenkamerleden zijn ondertussen volledig op elkaar ingespeeld en streven continu naar efficiëntere en effectievere werkmethoden van hun commissie. Zo is bijvoorbeeld voor het tweede onderzoek overgestapt naar het werken met een onderzoeksleider. Dat is één van de externe leden die het onderzoek voor de commissie coördineert.

3 WIJZIGING SAMENSTELLING REKENKAMERCOMMISSIE

Omwille van een evenwichtige balans tussen onafhankelijkheid en betrokkenheid bestaat de RKCH uit externe leden en raadsleden. Sinds 14 februari 2007 is de heer drs. M.W. Bakker uit Huijbergen voorzitter van de rekenkamercommissie. De andere externe leden zijn de heer drs. J.H. Mulder uit Vlissingen en mevrouw mr. D.R.E. van Wezel uit Roosendaal. De interne leden (raadsleden) zijn de heren J.F.L.M. van Eck en R.P.M. de Kort. Raadsgriffier de heer drs. D. Van Bunder fungeert als ambtelijk secretaris.

Begin 2007 werd mevrouw drs. J.A. Hartman door de gemeente Hulst aangeworven in een deeltijdbetrekking. Omdat mevrouw Hartman ook werkzaamheden verricht voor de griffie is afgesproken dat de Rekenkamercommissie € 7000,- van haar personeelskosten draagt. Zij zorgt daarbij voor ambtelijke en secretariële ondersteuning van de RKCH.

4 ONDERZOEKSACTIVITEITEN

A/ EERSTE ONDERZOEK 'De Kern Centraal'

De RKCH heeft in 2006/2007 uitgebreid onderzoek gedaan naar de samenwerking tussen het gemeentebestuur en de wijk- en dorpsraden die in de gemeente Hulst actief zijn. De resultaten van dit onderzoek hebben geleid tot het onderzoeksrapport 'De Kern Centraal'. Het eindrapport 'De Kern Centraal' is op 24 mei 2007 tijdens de raadsvergadering gepresenteerd.

Doel van het onderzoek was een duidelijk beeld te schetsen van hoe die samenwerking tussen de gemeente Hulst en de wijk- en dorpsraden nu eigenlijk verloopt en hoe doelmatig en doeltreffend het gemeentelijke beleid in deze is.

De ‘Inspraakverordening van de gemeente Hulst’ vormde de juridische/wettelijke basis voor het onderzoek. Kern van deze verordening is dat bij uitvoering van beleid en plannen, die van algemeen belang zijn voor wijk of dorp, de wijk- of dorpsraad om advies moet worden gevraagd.

Uit het onderzoek blijkt dat de inspraakverordening slechts gedeeltelijk wordt nageleefd door de gemeente. De communicatie en samenwerking tussen de gemeente en de wijk- en dorpsraden heeft wel een organisatorische vertaling gekregen maar schiet in de uitvoering van de inspraakverordening tekort. Aan de gemeenteraad zijn een vijftal aanbevelingen gedaan om de samenwerking tussen gemeente en wijk- en dorpsraden beter te laten verlopen. Het integrale rapport ‘De Kern Centraal’ is te vinden op de gemeentelijke website www.gemeentehulst.nl (onder Gemeentebestuur/ Commissies/ Rekenkamercommissie).

Ten aanzien van de inspraakverordening had de RKCH de volgende aanbevelingen.

- A. Maak een heldere politiek-bestuurlijke keuze over de wijze waarop wijk- en dorpsraden worden betrokken bij de vorming en uitwerking van het gemeentelijk beleid dat betrekking heeft op (het algemeen belang van) het betreffende dorp of de betreffende wijk.
- B. Spreek met de wijk- en dorpsraden af in welk stadium en op welke wijze zij bij welke zaken worden betrokken.
- C. Zorg voor een adequate organisatorische vertaling van de inspraakverordening.

Ten aanzien van de beleidscontext en overige communicatie had de RKCH de volgende aanbevelingen.

- A. Neem als gemeentebestuur de wijk- en dorpsraden serieus.
- B. Ontwikkel binnen een met het college afgesproken termijn beleid waaruit de wijk- en dorpsraden kunnen afleiden wat ze van de gemeente mogen verwachten.

De gemeenteraad heeft op 21 juni 2007 deze aanbevelingen unaniem onderschreven. Daarnaast werd aan het college van burgemeester en wethouders opgedragen om de gemeenteraad uiterlijk in november 2007 een beleidsvoorstel inzake wijk- en dorpsraden en een voorstel inzake de inspraakverordening ter vaststelling voor te leggen.

B/ TWEEDE ONDERZOEK ‘SUBSIDIEBELEID’

Aan de hand van een brede oriëntatie heeft de RKCH in 2007 het subsidiebeleid van de gemeente Hulst gekozen als onderzoeksonderwerp. Het onderzoek spitst zich toe op een aantal structurele budgetsubsidies in de subsidiejaren 2005 en 2006. De keuze voor dit onderwerp werd vooral ingegeven door het grote maatschappelijke, financiële en politieke belang van het subsidiebeleid. Een deel van het gemeentelijke beleid wordt gerealiseerd via de activiteiten van organisaties die door de gemeente worden gesubsidieerd. De mate waarin met het subsidie-instrument wordt gestuurd, is daarmee in belangrijke mate bepalend voor de mate waarin de gemeentelijke doelen op de betreffende beleidsterreinen worden bereikt.

Hoofdvraag van het onderzoek luidt ‘Hoe is het subsidiebeleid van de gemeente Hulst opgezet en in welke mate functioneert dit beleid in de praktijk doelmatig en doeltreffend?’

Begin 2008 zal het onderzoek, bestaande uit dossieronderzoek en interviews naar het subsidiebeleid resulteren in een ‘Nota van bevindingen’. Na het zogenoemde ambtelijk hoor en wederhoor ter controle op feitelijke onjuistheden, wordt deze rapportage afgerond met conclusies en aanbevelingen. Vervolgens krijgt het college van B&W de gelegenheid te reageren en wordt de rapportage met een eventueel nawoord van de rekenkamercommissie in april 2008 aangeboden aan de gemeenteraad.

C/ OVERIGE

Eerste rekenkamerbrief

Conform artikel 81p van de Gemeentewet heeft de gemeenteraad van Hulst op 22 december 2005 de Verordening Rekenkamercommissie Hulst vastgesteld en zo zijn verplichte rekenkamerfunctie ingesteld. Tussen een rekenkamer en een rekenkamercommissie bestaat in de Gemeentewet een onderscheid. Op een rekenkamercommissie zijn een aantal bevoegdheden zoals verwoord in artikel 183 en 184 niet van toepassing. In een brief vroeg de RKCH aan de gemeenteraad om een uitbreiding van de bevoegdheden van de RKCH via een aanpassing van de Verordening op de Rekenkamercommissie. Gelijktijdig werd gevraagd om een aanpassing van de Subsidieverordening.

Tweede rekenkamerbrief

In een tweede brief heeft de rekenkamercommissie Hulst het college om informatie gevraagd over hun eigen onderzoeksverplichting ex art. 213 van de Gemeentewet.

5. NAZORG

A/ ONDERZOEK 'De Kern Centraal'

De gemeenteraad heeft op 13 december 2007 de beleidsnota kernenbeleid goedgekeurd. Daarin staat vermeld dat er een convenant komt dat de werkwijze regelt tussen het gemeentebestuur en de wijk- en dorpsraden. Als dat convenant er is zullen de bepalingen over wijk- en dorpsraden in de inspraakverordening komen te vervallen (zie beleidsnota onder 3.3.A.2). In het kader van de WMO-pilot hebben er zogenaamde droomtrajecten gelopen in de kernen Clinge en Vogelwaarde. Bovendien zijn er in 2007 heel wat WMO-beleidsnota's door de gemeenteraad goedgekeurd. Veel van deze nota's hebben raakvlakken met kernenbeleid.

Ondanks de uitdrukkelijke opdracht van de gemeenteraad om aanpassing van de inspraakverordening vóór 15 november 2007 is dit tot op heden niet gebeurd. Wel wordt er gewerkt aan een convenant conform de doelstelling van de beleidsnota. Mogelijk zal dit convenant uitvoering geven aan de meeste aanbevelingen van de RKCH.

De rekenkamercommissie kan vooralsnog echter niet anders dan vaststellen dat er bijna 1 jaar na het afronden van het onderzoek en het feit dat zowel de raad als het college wijk- en dorpsraden heel belangrijk vinden er formeel nog niets gewijzigd is. De RKCH vertrouwt erop dat dit niet betekent dat de wijk- en dorpsraden niet serieus genomen worden. Misschien zijn er in de praktijk en dagelijkse werkwijze wel aanpassingen, doch de gemeenteraad is hiervan nog niet op de hoogte gebracht. Ook heeft geen enkele raadsfractie na 15 november 2007 gevraagd naar de aanpassingen of de uitvoering van de aanbevelingen. Dat kan natuurlijk een goed teken zijn, omdat er blijkbaar geen klachten meer zijn.

B/ OVERIGE

Eerste rekenkamerbrief

Op verzoek van de RKCH (zie 4C) heeft de gemeenteraad op 13 december 2007 de Verordening op de Rekenkamercommissie gewijzigd. De gemeenteraad heeft een aantal bevoegdheden conform het verzoek van de RKCH opgenomen in de verordening. Daardoor krijgt de RKCH de mogelijkheid om onderzoeken te doen en dus ook informatie in te winnen bij door de gemeente gesubsidieerde instellingen, die voor minimaal 50% van hun begroting door de gemeente worden gefinancierd, bij NV's en BV's met beperkte aansprakelijkheid waarvan de gemeente meer dan 50% van het geplaatste aandelenkapitaal houdt en bij openbare lichamen en gemeenschappelijke organen ingesteld krachtens de Wet Gemeenschappelijke Regelingen waaraan de gemeente deelneemt.

Gelijktijdig heeft de gemeenteraad een daarop aansluitende bepaling opgenomen in de Subsidieverordening van de gemeente Hulst. Daardoor dient de subsidieontvanger mee te werken aan een door de rekenkamercommissie ingesteld onderzoek, in die zin dat de bevoegdheden van de rekenkamercommissie zoals hierboven vermeld op de subsidieontvanger van overeenkomstige toepassing zijn.

Door deze aanpassingen en uitbreiding van bevoegdheid kan de RKCH haar onderzoekstaak beter uitvoeren en waar nodig ook bovengenoemde instellingen in het onderzoek betrekken. Beide gewijzigde verordeningen traden in werking per 1 januari 2008.

Tweede rekenkamerbrief

De rekenkamercommissie Hulst heeft in 2008 per brief het college om informatie gevraagd over hun eigen onderzoeksverplichting ex art. 213 (zie 4C). De raad heeft vervolgens op 15 november 2007 op voorstel van het college de verordening ex. art. 213 gewijzigd. De raad heeft via dit besluit de onderzoeksverplichting van het college wel heel erg ingeperkt, zodat het college bijna geheel vrijgesteld wordt van enige onderzoeken.

6. OPLEIDINGEN, CONGRESSEN, NETWERKEN EN OVERIGE

Het jaarverslag 2006 van de RKCH werd kort toegelicht in de raadscommissie Algemeen Bestuurlijke Zaken van 19 maart 2007 en door de gemeenteraad voor kennis aangenomen op 5 april 2008.

Zoals reeds gemeld is de heer Bakker sinds begin 2007 de voorzitter van de RKCH. In zijn inlooperperiode heeft de heer Bakker deelgenomen aan de voorjaarscursus Rekenkameronderzoek. De heer Bakker volgde samen met de interne leden de heer De Kort en de heer Van Eck ook de cursus Gemeentefinanciën.

In 2007 werd door de leden van de RKCH deelgenomen aan de volgende congressen:

- 23 maart te Utrecht 'van rapport tot raadsbesluit' , deelname de heren Bakker en Van Eck
- 30 maart te Zwijndrecht, regionaal vrijdagmiddagje, deelname de heer Bakker
- 6 oktober te Utrecht, Dag van de Lokale Rekenkamer, deelname mevrouw Van Wezel

In samenwerking met de rekenkamer van de provincie Zeeland werd door de RKCH op 12 oktober 2007 de Zeeuwse Rekenkamerdag georganiseerd te Hulst. Deelnemers werden informeel ontvangen in het Streekmuseum te Hulst. Het officiële programma vond plaats in het stadhuis. Deze dag werd goed bezocht door de leden van alle Zeeuwse rekenkamers. In totaal waren ongeveer 40 (van circa 50) Zeeuwse rekenkamerleden aanwezig. De kosten werden gedragen door de gemeente Hulst en de rekenkamer Zeeland.

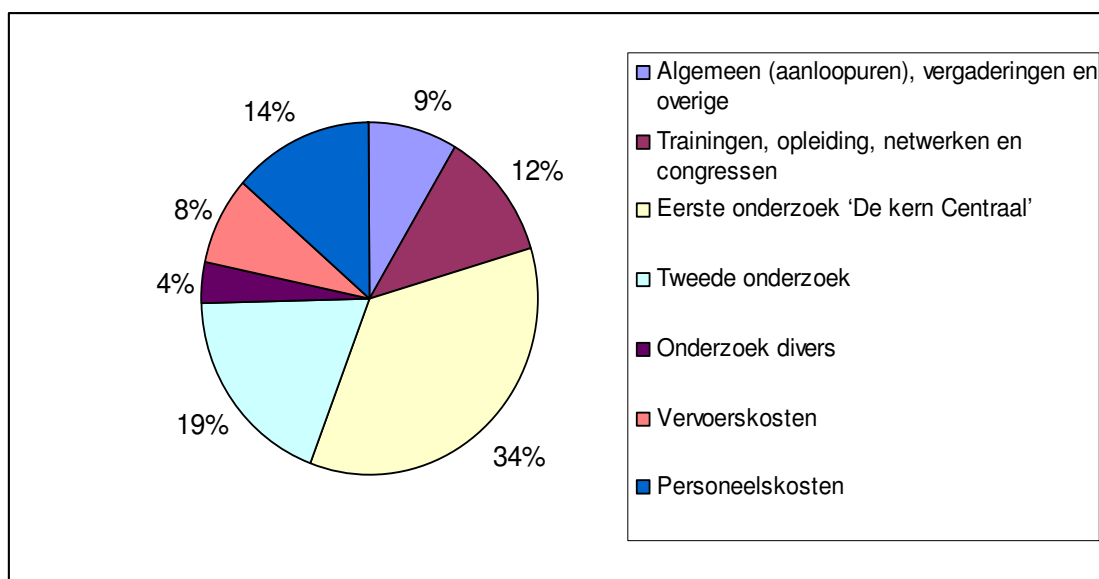
De Rekenkamercommissie Hulst is net zoals (bijna) alle rekenkamers in Nederland lid van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers (NVRK), een koepelorganisatie van rekenkamers in Nederland.

7. FINANCIËN

De rekenkamercommissie Hulst heeft jaarlijks een budget van € 50.000,- ter beschikking. In 2007 werd € 51.537,- besteed. Deze besteding werd als volgt verdeeld:

• Algemeen (aanloopuren), vergaderingen en overige	4.447 euro
• Trainingen, opleiding, netwerken en congressen	6.096 euro
• Eerste onderzoek 'De kern Centraal'	18.105 euro
• Tweede onderzoek 'Subsidiebeleid'	9.658 euro
• Onderzoek divers	2.124 euro
• Vervoerskosten	4.107 euro
• Personeelskosten	7.000 euro

TOTAAL **51.537 euro**

14% van de kosten zijn bestemd voor personeelskosten. Dit is met name de inhuur van de ambtelijke en secretariële bijstand via de griffie. De kosten daarentegen van de ambtelijke secretaris, in de persoon van de griffier, worden niet doorberekend naar de rekenkamercommissie.

57% van de bestede kosten is rechtstreeks aangewend voor onderzoek. Dit bedrag van bijna 30.000 euro, waar ook de vergaderuren zijn inbegrepen die besteed zijn aan onderzoek, is gespreid over 2007 aangewend voor het onderzoek naar dorps- en wijkraden, het onderzoek naar subsidiebeleid en overig onderzoek.

Het onderzoek naar de dorps- en wijkraden werd opgestart in 2006, in 2007 vervolgd en afgerond. De totale kosten voor het onderzoek 'De kern centraal' bedragen derhalve 22.300 euro (4.200 euro in 2006, 18.100 euro in 2007).

Het onderzoek naar het subsidiebeleid is opgestart in 2007 en wordt in de loop van 2008 afgerond. Van de middelen voor 2007 werd 9.650 euro aangewend voor dit onderzoek. Een totaal voor het gehele onderzoek zal pas in 2008 gegeven kunnen worden.

Onder overig onderzoek vallen grotendeels de besprekingen, discussies en eventuele vooronderzoekjes die een onderwerpselectie voorafgaan en voorbereiden.

De reis- en vervoerskosten vormen ongeveer 8% van het jaarbudget voor 2007. Deze kosten omvatten alle verplaatsingen van met name de externe leden. Dat zijn dus ook de verplaatsingen die zij naar Hulst maken voor onderzoeksactiviteiten en vergaderingen. Omdat de vergaderingen niet altijd volledig over onderzoek gaan, zijn zij echter niet direct gekoppeld aan het budget voor de onderzoeken.

Eén vijfde van de kosten komen voort uit de aanloopkosten (o.a. inlezen, voorbereiding vergadering), vergadertijd die geen betrekking heeft op onderzoek (jaarverslag, ingekomen stukken, eigen werking, rondvraag enz.), trainingen en opleidingen (onder meer de training van de nieuwe voorzitter) en netwerken.

Naast deze kosten mogen ook de uren van de zogenaamde interne leden niet vergeten worden. Zij hebben in 2007 ongeveer 180 uur aan de RKCH besteed. Deze uren zijn echter niet terug te vinden in het financiële overzicht omdat zij hiervoor geen aparte vergoeding krijgen.

8 JAARPLAN 2008

In 2008 wordt het onderzoek naar het subsidiebeleid verder afgerond (zie 5). Verder wordt op dit moment door de RKCH bekeken of er geparticipeerd wordt in een Quick Scan door SGBO naar het reïntegratiebeleid van de gemeente Hulst. Bovendien zal een derde onderzoek van start gaan. De groslijst aan onderwerpen en daaruit vloeiende Top 7 zoals opgesteld in 2006 is door de RKCH geactualiseerd. Daarbij is rekening gehouden met nieuwe ontwikkelingen en vraagstukken. Zo is een nieuwe lijst met mogelijke onderwerpen ontstaan.

Mogelijke onderwerpen

- Systematiek van plannen, begroten, verantwoorden en de rol van raad college en ambtelijk apparaat daarbij
- Behandeling post en verdere afhandeling daarvan/overschrijden termijnen antwoord
- Overschrijdingen van de begroting: oorzaken en oplossingen
- (Financiële) risico's bij grote projecten
- Doelmatigheid aanbestedingsbeleid (inclusief inkoop)
- Inzet en effectiviteit derden (bureaus en individueel)
- (Financiële) beheersing en bestuurbaarheid Gemeenschappelijke Regelingen
- Effectiviteit Reintegratiebeleid (WWB)
- Bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen
- Collectief vervoer
- Doelmatigheid en doeltreffendheid van het Hulsterse beleid inzake het werven van subsidies
- Onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het Economische beleid van de gemeente Hulst sedert de herindeling van 2003

Het onderwerp voor het volgende onderzoek zal meer dan waarschijnlijk uit deze nieuwe lijst komen. Bij het definitief bepalen van een onderwerp voor het derde onderzoek houdt de RKCH rekening met de bepalingen in artikel 9 van de Verordening op de rekenkamercommissie Hulst en met andere binnen de gemeente Hulst eerder uitgevoerde, lopende of geplande onderzoeken.

De RKCH bepaalt daarbij wel volledig zelfstandig haar onderzoeksagenda en kiest volledig onafhankelijk haar onderzoeksonderwerpen. De RKCH kan alle zaken aan de orde stellen die te maken hebben met doelmatig en doeltreffend beleid van de gemeente. De onderwerpen hoeven daarbij in tegenstelling tot wat de naam een beetje laat uitstralen niet altijd een puur financiële armslag te hebben. De RKCH Hulst hanteert voor de onderwerpselectie een aantal criteria. Deze criteria sluiten aan bij de 10 kernpunten van de RKCH zoals die terug te vinden zijn in de missie.

De gemeentelijke bestuursorganen (raad, college of burgemeester) en ook de inwoners van Hulst hebben natuurlijk wel altijd de mogelijkheid om vrijblijvend en zonder enige verplichting bepaalde onderwerpen aan te dragen bij de RKCH. Door de gemeenteraad ingediende onderzoeksverzoeken die de RKCH niet wil of kan inwilligen, worden door de RKCH gemotiveerd weerlegd conform de bepalingen in artikel 9, lid 3 van de Verordening op de Rekenkamercommissie.

De RKCH bepaalt ook zelfstandig het aantal onderzoeken dat zij doet per jaar. Uitgangspunt is dat de RKCH binnen het door de raad in 2006 ter beschikking gestelde jaarbudget van € 50.000,- blijft. Afhankelijk van de impact en de omvang van de onderzoeken kan de RKCH zelf bepalen hoe ze daar invulling aan wenst te geven. Naargelang actualiteit of dringendheid van een onderzoek kan de RKCH eventueel ook altijd extra krediet hiervoor aanvragen bij de gemeenteraad.

Naast het onderzoeksinstrument kan de RKCH ook in 2008 een aantal minder intensieve andere middelen inzetten, zoals de zogenaamde *rekenkamerbrief*. Op die manier kan de RKCH een bepaald onderwerp aan de orde stellen, zonder daarover uitgebreid verslag te moeten doen. Dit onderwerp kan uit de groslijst op de TOP-lijst komen, maar kan net zoals bij het bepalen van een onderzoeksonderwerp inspelen op actualiteit of kan aangedragen worden door de raad, het college, het apparaat of een inwoner.